

COMENTARIU IAPA LUI VODA

Povestirea este specie a genului epic in proza . Termenul este sinonim cu cel de naratiune cu care se si confunda, insa ca specie literara reprezinta un tip de structura narativa .

Povestirea Iapa lui Voda care face parte volumului Hanu Ancutei scrisa de Mihail Sadoveanu este o povestire in rama. In rama apare naratorul omniscient, omniprezent. Se disimuleaza autorul. Al doi-lea plan narativ apartine naratorului ordonator anume comisului Ionita ,iar al trei-lea plan narativ apartine naratorului personaj sau naratorului martor. In al doi-lea plan narativ se creeaza un adevarat ceremonial al povestirii. Se obtine atentia,ascultarea,se infiripa actiunea narativa.

Locul este :-Hanu Ancutei,tara Moldovei, Draganesti,din tinutul Sucevei,s-au dus la divanuri,doi stanjeni si cinci palme,langa prisaca Velii,la Voda,la Iasi,de la Odobesti,Tara-de-Jos,Tara-de-Sus,targul Iesului,la un han, Curtea Domneasca, la Poarta Curtii,acolo,spre odai,intr-o camaruta din launtrul curtii,ici,pe usa asta mititica,dincolo,in odaia cea mare,intr-o lumina mare,de la fereastră deschisa.Timpul naratiunii este :-atunci, dinainte de Voda Calimah,nici in zilele mele,de-acu,odinioara, cand a rostit, cand am spus, pe urma , dupa aceea, a doua zi, catra amiaza, dupa ce am spus, chiar acum, pe loc, cand m-am ridicat,cand primise, cand am auzit, cand am incalcat,din alt veac,din acele zile ale tineretii mele,s-acuma, de mult.

Timpul ramei : " intr-o toamna, intr-o departata vreme,demult,in anul cand au cazut de Santilie ploii" . Locul ramei " Hanul Ancutei , Moldova " .

Moduri de expunere :Naratiunea , dialog ,descrierea.

Expozitiunea :

Comisul Ionita își începu istorisirea amintindu-si de vremurile

tineretii când se afla tot la Hanu-Ancutei , însa la care era hangita
alta Ancuta, mama acesteia. Venise cu iapa pe care tot o lauda si statea cu alti oameni care „acuma-s oale si ulcele''. Deodata toti cei prezenti vazura un boier iesind dintr-o drosca si îndreptându-se spre ei.

Intriga :

Era un boier voini , cu barba rosa , si cu un lantug de aur la gât. Politicosi , oamenii îl invitara la masa s-ii spusera Ancutei sa-i aduca o iala cu vin pe care a platit-o comisul „trei parale''.

Desfasurarea actiunii :

Intrând în vorba razasul începu sa i se plânga boierului de o „pricina'' pe care a mostenit-o de lsa stramosii sai. Era vorba despre un vecin de la Draganesti care i-a furat pe nedrept o bucata de pamânt . Hotarât, Ionita comisul insista spunând ca este an stare sa mearga, înarmat cu acte si dovezi, si la Voda , iar daca nici el nu-i va face dreptate sa-i pupe iapa nu departe de coada.La aceasta replica toti cei prezenti ancepura sa râda , inclusiv boierul. Pus pe fapte , razasul pleca , iar a doua zise înfatisa la curte spalat si aranjat.

Punctul culminant :

Imediat o sluga aparu si-l întreba cu ce treaba a venit. Dupa ce auzi totul soldatul îi dadu voie sa intre în camera lui Voda.

Luându-si inima în dinti , comisul intra si cazu în genunchi în fata domnitorului. Acesta îi porunci imediat sa se ridice , iar razasul recunoscu mai întâi vocea. Dupa ce îi arata toate actele si dovezile pe care le avea domnitorul îi

recunosc dreptatea și imediat trimise sluga la locul faptei pentru a

clarifica lucrurile. Înainte de a pleca boierul îl lua deoparte pe comis și-l întreba ce s-ar fi întâmplat dacă nu i se facea dreptate.

Ionita comisul, văzând că boierul are simțul umorului, răspunse hotărât: „Eu vorba nu mi-o iau înapoi. Iapa-i peste drum”.

Mult haz a făcut voda pe răspunsul razasului și batându-l iar pe umăr

își aminti de oala cu vin roșu pe care i-o plăti comisul la han.

Deznodământ :

Si iată de aceea se mândrește acum Ionita comisul cu roibul său :

pentru că se trage din iapa lui voda, care era și ea tot și rânchează și ea tot la fel sperând o altă Ancuța.

În text se folosește limbajul popular specific

autorului („Santilie, tulinată, roș, harapnic, ocina, stanjen, coarda, botfor, Alisandru Machidon, pricina”).

Personaje: Comisul Ionita, Voda, Iapa - personaje principale; Ancuța, dorobântul, un oștean bătrân, un ofiter tinerel, om de-a lui Voda - figuranti. Figuri de stil: alternanță „eu stam aici în acest loc”